

Quaestio medico-chirurgica ... An legitimae vulnerum suppurationi promovendae cortex Peruvianus? / [Louis-Anne Lavirotte].

Contributors

Lavirotte, Louis-Anne, 1725-1759.
Falconnet de La Bellonie, Camille, -approximately 1752.
Université de Paris.

Publication/Creation

[Parisiis] : [Quillau], [1752]

Persistent URL

<https://wellcomecollection.org/works/hahyz4ge>

License and attribution

This work has been identified as being free of known restrictions under copyright law, including all related and neighbouring rights and is being made available under the Creative Commons, Public Domain Mark.

You can copy, modify, distribute and perform the work, even for commercial purposes, without asking permission.

DEO OPTIMO MAX.

UNI ET TRINO,

VIRGINI DEI-PARÆ, ET S. LUCÆ
Orthodoxorum Medicorum Patrono.

QUÆSTIO MEDICO-CHIRURGICA,

QUOD LIBETARIIS DISPUTATIONIBUS
*manè discutienda in Scholis Medicorum, die Martis vigesimo-octavo mensis
Martii, Anno Domini M. DCC. LII.*

M. CAMILLO FALCONET, Salubris Consilii Regii Socio,
è Regiâ Inscriptionum & Numismatum Academiâ,
Doctore Medico, Præside.

An legitima vulnerum suppurationi promovenda cortex Peruvianus?

I.

NATURAM esse morborum medicatricem jam dudum agno-
verat Hippocrates; nullumque vulgatus est axioma apud anti-
quiores Medicinæ magistros. Quantis autem viribus tam salu-
tares præstet effectus ex suppurationis opere pulcherrimè patet:
nihil enim aliud est quàm Naturæ conamen ad ejicienda omnia illa
vitali fluidorum motui prorsus inepta, quæ in vulneribus, in ulce-
ribus & in diæresibus Chirurgicis, carni sarcindæ, coalituris partibus, & vasculis
iterùm intertexendis, omnino obstant. Illud autem Natura perficit atterendo soli-
dorum simul & fluidorum moleculas, ita ut penitus resolvantur in humorem al-
bum, pinguem, tenacem, æquabilem, & minimè fœtidum qui Puris nomi-
ne donatur. Cùm leve vulnus est, ab acuto telo inflictum, & in partes sangui-
neis vasculis non multùm refertas, tunc absque suppuratione ad cicatricem
perduci potest. Si autem amplum sit vulnus, gravis exsurgat inflammatio &
carnes collisæ laceratæque sint, in Pus versæ tabescere debent, ut optimè an-
notavit divinus senex (a). In vulnere sanguis statim effluit, sed brevi con-
tractis sectorum vasorum orificiis, fiunt obstructions, vera oritur inflamma-
tio, Peragitur coctio quædam materiei ruptis vasis impactæ, quæ dein sepa-

(a) Περὶ ὕλης
Sect. VI. p. 145.

2

ratur à vivis partibus, unà cum imperviis vasorum finibus. Legitima sic instituitur suppuratio, quæ quidem nonnisi à motûs vitalis actione repetenda venit.

I I.

IN oris, seu, ut aiunt, in labiis vulnerum, duplicis generis reperiuntur vasa. Alia per medium secta hiulcis orificiis sanguineum laticem evomunt: alia quæ integra permansere fauciatæ partis nutritioni conservationique inserviunt. Citato itaque & uberi fluxu cruentus ille humor exprimitur è vasis ruptis; sed postea inanitio quædam in ipsis succedit, contrahuntur eorum oscula, ex his repellitur sanguis; hæc ergò ratione magis expanduntur integra vasa in quibus viget humorum circuitus. Supprimitur tandem omnis effluxus sive ab hiantium orificiorum constrictione, sive à compressione vasorum vicinorum quæ læsionem haud acceperunt. Majori solito copiâ in hæc derivantur humores, turgescunt, distenduntur parietes eorum. Magno dein impetu insurgunt corporis vires, vividius oscillant vasorum integrorum fibræ, hinc dolor, tumor, rubor & æstus. At tunc non modò pars vulnerata afficitur, concusso enim toto systemate nerveo, corpus universum in consensum trahitur, & quasi contremiscit, acutaque febris excitatur. Sic itaque, ope virium illarum insurgentium, fit coctio vera materiei impactæ vasis ruptis indefinenter compressis & quasi attritis à vividâ arteriarum actione. Peractâ tandem, circa diem septimum, salutari illâ concoctione, impervia vasorum extrema unà cum stagnante quâ turgent materie, resolvuntur in liquamen satis spissum subalbicans & æquabile quod Pus vocant. Ut legitimum igitur conficiatur Pus, eadem requiritur coctio ac in febribus putridis ut appareat in urinâ sedimentum illud leve, album, quod tam fausti ominis est (a). Propria igitur vi suppurationis opus molitur Natura haud dissimili mechanismo ac in febribus crisis excitatur. Hinc in magnis vulneribus legitima nunquam adest suppuratio, quin & simul appareant criseos, sive solutæ materiei signa, & potissimum in urinis hypostasis illa levis & alba, quæ tanquàm optimum signum jure ac meritò laudatur à Galeno (b), ubi de suppuratione verba facit.

(a) Hipp. Περὶ πυρεθῶν. Sect. 11. p. 7. Edit. Foef.

(b) De Febris. Lib. 1. cap. 7.

I I I.

PUS itaque non efformatur extra vasa; sanguis in cavitate quâdam effusus in Pus minimè convertitur, ut contendunt nonnulli. Corruptitur quidem, abitque in aliquid putridi, seu in tabum, cadaverosum fœtorem olens: sed Pus verum nullo modo perfici potest nisi à vi vitæ, seu à Naturâ sese ab inerti & noxiâ farcinâ expediente quâ gravatur pars, cicatricique obstititur. Contrarium tamen sequi libenter crederetur ex illâ Hippocratis sententiâ: (a) *si in ventrem sanguis effusus fuerit præter naturam, necesse est suppurari*. Verùm fidæ illud repugnare observationi optimè annotavit expertissimus Galenus, Hippocratemque haud propriè suppurationis verbum hinc accepisse, sed tantum pro conversione in saniam, aut pro sanguinis quâdam depravatione. Alibi verò (b) suppurationem à putredine vix discernere videretur divinus senex, ubi carnes contusas necessariò putrescere affirmat. Sed probè hinc adhuc attendendum cum Galeno quod duplex putredinis genus admittebat, alterum, vincente Naturâ, alterum verò, devictâ; ita ut, loco citato, per putredinem intelligenda sit tantum depravatarum partium degeneratio quædam, seu coctio necessaria ut à partibus sanis, victrice Naturâ, separari queant. Si igitur vires vitales, quæ in suppurationis opere tanta præstant, imbecilliores deprehendantur, eas profectò adjuvare vel sollicitare valet medicamentum roborans; si è contrariò validiores, vehementiori earum impetui reprimendo, haud impar esse idem remedii genus experientiâ duce comprobandum est.

(a) Aph. 20. Sect. 27.

(b) Περὶ ἰκτερίων. Sect. VI. p. 145.

HAUD rarò accidit vulneratum, aut operationem Chirurgicam expertum, cachecticum esse, & adeò imbecillem ut alimentorum nonnisi prava fiat digestio, hæmatosisque omninò imperfecta. Hinc Pus minimè laudabile generatur, sed ichorosum, tenue, acre, corrosivum; vulnus carne spongiosâ fordescit, contabescit; febris hecticâ corripitur æger, exhaustusque tandem de vitâ periclitatur. Hoc in casu frustra Unguentorum, Topicorumque genus omne adhibebit Chirurgi diligentia. Tantis malis obviam ire Medici munus est. Salutarem hunc attinget scopum si fibris laxioribus tonum conciliet, si corpori robur addat, viresque redintegret, ut ritè functiones exerceri queant. Nihil autem certiùs ad hæc conducere valebit quàm cortex Peruvianus, cujus vires, in his adimplendis indicationibus, jam toties apud Medicorum orbem celebratæ fuerunt. Hæc potissimùm ratione, in gangrænâ, cæteris medicamentis internis (a) palmam præripit, ut patet variis experimentis & observationibus Medicorum præsertim Edinburgensium; quæ quidem inconcussa manent, invitis inanibus illis quæ nuper objecit Anglus aliunde haud incelebris nomine *Sharp* (b). Cùm hæc probè novisset *Clar. Monroe*, corticem illum insignem in variolis mali generis adhibere non dubitavit, ubi pustulæ vix ad suppurationem perducì posse videbantur, aderantque petechiæ, aut exanthemata, quæ gangrænæ metum incutiebant. Hujus autem medicaminis usu, tenuis vesicularum sanies in Pus legitimum (c) vertebatur, ac petechiæ malignæ paulatim evanescebant. Tam felices habuit eventus ut brevè apud Medicos complures methodus illa non sine magno plausu excepta fuerit. Pari cum successu præscriptum fuit kina-kina, ut promoveretur suppuratio, post magnas operationes Chirurgicas, artuum amputationes v. g. Lithotomiam, Bubonocelen, Hydrocelen, &c. Quàm eximios præstet effectus in sclopetorum vulneribus variæ testantur observationes (d). Juvenis cujus ictu sclopeti gravissimè fauciati fuerant pulmones, (e) ingenti quantitate Puris fœtidi, excretâ per tres annos & amplius, diuturno lactis & Peruviani corticis usu curatus fuit. *

Verùm si in juvene robusto, post institutam operationem Chirurgicam, vehemens oriatur inflammatio, febre, vigiliis, siti, doloribus &c. stipata, nulla oborgasum fit suppuratio, timendique locus est ne gangræna vulneratas partes invadat, præsertim ubi maximè contusæ, dilaceratæque sunt, ut v. g. in calculi sectione per magnum, ut vocant, apparatus fieri consuevit. Sanguinem tunc mitti jubet Medicus pro ægri viribus, varia antiphlogistica præscribit, cum tenuiori diætâ ex vegetabilibus potissimùm depromptâ; sed fausto cum successu exhibetur, uno & eodem tempore, Peruvianus cortex, cui etiam addi possunt medicamenta quædam temperantia, quæ vehementiores motus reprimere valeant. Sic in usum vocato cortice, per primos septenarios aut novenarios dies, non adeò gravis excitatur inflammatio, promovetur coctio illa suppurationi omninò necessaria, cujus quidem coctionis nulla unquam apparent signa, perdurante orgasmo, seu phogode statu.

* In laudatis autem casibus exhibetur kina-kina sub formâ pulveris, quartâ quaque horâ, ad scrupulos duos vel drachmam unam, cum conservâ aut syrupo corticis aurantiorum, per duodecim dies, donec robur corpori accedat, legitimique puris notæ appareant.

(a) Vid. Mollæ nelli, Inst. Bonon. Tom. II. Part. I. p. 196.

(b) Recherches critiq. sur l'état prés. de la Chirurg. p. 320.

(c) Médical Essais, Tom. V. pag. 98.

(d) Vid. Ranby, on Gun-Shot Wounds p. 72.

(e) Philosophical Transactions n°. 474. Art. V.

V.

AT, inquires, quomodo salubre possit esse kina-kina in vulneribus validæ inflammationi & gangrænæ obnoxiiis, sicut & in iis ubi dejectus fibrarum tonus, vires languentes, nimiusque lymphaticorum humorum affluxus contra-

(a) V. inter alia, Sydenham opera pag. 412. edit. Lugdun. Bat.

(b) Vid. Languish, Expériences sur les effets du Laurier-cérisé.

riam curationem postulare videntur. Verùm certissimis constat observationibus corticem illum nimiam solidorum tensionem (a) minuere, eorumque irritationes à doloribus ortas, sicut & etiam spasmos compescere: quippè vividiorum fibrarum actionem, vehementioremque sanguinis motum reprimit, ideoque, non neglectis etiam aliis auxiliis, coctioni, suppurationique maximoperè favet. Frustrà objiceretur vim quam hìc cortici nostro tribuimus, minùs bene congruere cum specificâ virtute, quâ tam efficaciter febres intermittentes debellare valet: harum enim curationi magis forsan conducit, vasculorum spasmos contractionesque resolvendo, quam humoribus fluiditatem, solidisque *vibratilitatem* conciliando. Hucusque, solâ ferè experienciâ duce, de plerorumque medicaminum viribus judicare nobis datum fuit (b): mechanismus autem, quo in œconomiam animale suam edant effectus, tam opacis latet plerumque tenebris involutus, ut vix de his aliquid certi pronuciari queat. In altero verò statu, kina kina laxiora solida ad pristinum tonum restituit, blandum circuitus motum humoribus impertit, secretionem promovet, dejectas vires refocillat, corpusque imbecille & cachecticum adedò corroborat, ut pus ritè perfici possit. Aliquoties tamen accidit ægrum tam debilem esse, aut humores adedò spissos & tenaces, ut cortex à primis viis in sanguinem vix perducatur. Tunc prudentis est Medici remedia quædam incisiva, aperientia, simul præscribere, quæ kina kina in secundas vias transmissionem, ipsiusque per totum corpus distributionem adjuvare valeant. His igitur rationibus & experimentis freti concludere non dubitamus.

Ergò legitima vulnerum suppurationi promovenda cortex Peruvianus.

DOMINI DOCTORES DISPUTATURI.

M. Petrus Chevalier.

*M. Jacobus Verdelhan
des Moles, Scholæ
Professor.*

*M. Paulus - Jacobus Malouin, Regiæ Scientiarum
Academiæ Socius & Re-
gius Librorum Chemicorum
Censor.*

M. Franciscus Bernard.

M. Claudius Person.

*M. Joannes-Baptista Boyer,
Regii Ordinis Sancti Mi-
chaelis Eques, Regis Con-
siliarius Medicus in Su-
premo Senatu ac in Pra-
fecturâ Parisiensi, Censor
Regius, & Regiæ Societa-
tis Londinensis Socius.*

*M. Joannes le Thieulier,
Chirurgiæ Gallicæ
idiomate Professor.*

*M. Ludovicus - Renatus
Desbois.*

*M. Bernardus de Jussieu,
Regiæ Scientiarum Aca-
demiæ, Regiæque Societa-
tis Londinensis Socius, &
in Horto Regio Botanices
Prodemonstrator.*

Proponebat Parisiis LUDOVICUS-ANNA LAVIROTTE, Æduensis, Doctor Medicus Monspeliensis, Regius Librorum Censor, necnon Saluberrimæ Facultatis Medicinæ Parisiensis Baccalaureus, Theseos Auctor, A. R. S. H. 1752, A SEXTA AD MERIDIEM.

Typis QUILLAU, Universitatis & Facultatis Medicinæ Typographi, 1752.